

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

 О.Б. Жильцов
2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТИПОГРАФСЬКИЙ ШРИФТ І ОБРАЗ У ФОТОМИСТЕЦТВІ

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн» (графічний дизайн)

Освітній рівень перший (бакалаврський)

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної

А.О. Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Типографський шрифт і образ у фотомистецтві» для студентів спеціальності 022 «Дизайн».

Розробник: **Кравченко Наталія Іванівна**, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв
Протокол від « 06 » вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри дизайну

Н.І.Кравченко

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

_____ О.Б. Жильцов
“ _____ ” _____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТИПОГРАФСЬКИЙ ШРИФТ
І ОБРАЗ У ФОТОМИСТЕЦТВІ**

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн» (графічний дизайн)

Освітній рівень перший (бакалаврський)

ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

2017 – 2018 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.

Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

А.О. Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Типографський шрифт і образ у фотомистецтві» для студентів спеціальності 022 «Дизайн».

Розробник: **Кравченко Наталія Іванівна**, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри дизайну Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дизайну Інституту мистецтв
Протокол від « 06 » вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри дизайну _____ Н.І.Кравченко

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна
Модулів – 2	Спеціальність 022 «Дизайн» (графічний дизайн)	Рік підготовки
Змістових модулів – 6		1-й
Загальна кількість годин – 270		Семестр
		2-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –8	Освітній рівень перший (бакалаврський)	4 год.
		Лабораторні, семінарські
		Не передбачені
		Практичні
		140 год.
		Самостійна робота
		78 год.
		МКР
		18 год.
		Семестровий контроль
		30 год.
		Форма контролю: екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання дисципліни «Типографський шрифт і образ у фотомистецтві» є підготовка фахівця з високим рівнем майстерності, формування гармонійно розвинутого спеціаліста для самостійного творчого вирішення завдань дизайнерської діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- набуття практичних навичок у дизайні книги художньої літератури;
- формування уміння застосовувати теоретичні знання з історії дизайну та мистецьких стилів у практичній роботі;
- ознайомлення із засобами та художніми прийомами створення дизайн-проекту оформлення книги;
- набуття вмінь роботи із типографськими наборними та рукописними шрифтами, здійснювати підбір гарнітури, кегля, накреслення шрифту відповідно до стилістики дизайну книги;
- використовувати можливості графічних технік при створенні авторських ілюстрацій;
- формування аналітичних вмінь у вивченні аналогів та прототипів;
- розвиток професійного мислення майбутніх фахівців графічного дизайну.

Під час практичних занять, індивідуальної та самостійної роботи відповідно профілю програми бакалавра дизайну формуються загальні та фахові компетентності.

Загальні компетентності (світоглядна, громадська, комунікативна, інформаційна, науково-дослідницька й самостійна), а саме:

- здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань,
- уміння оцінювати й модифікувати освоєні наукові методи і засоби дизайн-діяльності,
- обізнаність в особливостях проектної діяльності, готовність до її реалізації,
- здатність до нестандартних рішень типових задач і здатність вирішувати нестандартні завдання,

- спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію.

Фахові компетентності базові (організаційна, мистецтвознавча) та **спеціальні** (проектно-творча й технологічна), а саме:

- володіння професійним термінологічним апаратом,
- здатність використовувати у практичній діяльності досвід світової та вітчизняної шкіл дизайну, методів та авторських приймів провідних дизайнерів,
- володіння навичками візуального створення й сприйняття двовимірних і тривимірних об'єктів,
- володіння різними методиками проектування об'єктів графічного дизайну,
- здатність до формування необхідного обсягу фахової інформації з різних джерел для виконання конкретного дизайнерського завдання.

Результати навчання (знання та практичні навички й уміння):

знання:

- основних термінів та понять зі сфери дизайну книги, графіки, поліграфічних технологій та друку;
- архітектоніки книги та її основних складових елементів;
- композиційних основ поєднання шрифтових блоків із зображеннями авторських ілюстрацій;
- можливостей використання наборних типографських шрифтів у верстці, а також рукописних шрифтів при створенні шрифтових блоків на обкладинці й титулі книги;
- основних навичок проектування дизайн-макету книги;
- застосування сучасного програмного забезпечення для виконання дизайну книги;

вміння:

- застосовувати на практиці теоретичні знання з історії дизайну та мистецьких стилів;
- вільно володіти графічними техніками та застосовувати комп'ютерні

графічні програми при виконанні дизайну книги;

- вільно володіти графічними техніками при виконанні авторських ілюстрацій;
- використовувати різні за видами шрифти у дизайні книги художньої літератури;
- виконання художнього оформлення книги із урахуванням технологічних можливостей друку;
- здійснювати макетування книги;
- презентувати результати своєї роботи у різних формах.

Програмні результати навчання:

- розумова активність, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань,
- спроможність інтерпретувати й модифікувати авторські прийоми провідних дизайнерів,
- здатність до проектного мислення та проектування оригінальних дизайнерських програм і проектів,
- володіння навичками візуального створення і сприйняття двовимірних об'єктів,
- здатність до самоосвіти, самоаналізу, самокоригування й самовдосконалення.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. Типографіка

Змістовий модуль 1. Типографські наборні шрифти.

Тема 1. Лекція 1 (2 год.). Основні характеристики типографських наборних шрифтів та їх класифікація.

Тема 2. Латинські та кириличні типографські наборні шрифти. Практична робота 1. Створення шрифтового блоку із власного імені та прізвища засобами типографіки, розробка ескізів шрифтових плакатів. Робота із наборами шрифтів різної насиченості (із додаванням піднаборів Світлий, Напівжирний, Жирний), Курсив, Моноширинний, Книжковий, Акцидентний, Декоративний.

Тема 3. Виразні засоби шрифту. Створення шрифтових та зображувально-шрифтових композицій. Історія використання типографських шрифтів у плакаті. **Практична робота 2.** Створення композицій: Літера; Літера і слово; Літера, слово і текст; Літера слово, текст і зображення.

Тема 4. Шрифтовий плакат. Практична робота 3. Розробка ескізів шрифтового плакату із українським народним прислів'ям різної тематики. У плакаті використовуються типографські наборні шрифти, шрифтовий блок має бути збалансованим. Можливе введення в композицію елементів зображень – фрагмент орнаменту, стилізований предмет тощо, проте їхнє використання має бути мінімальним і зумовлене змістом прислів'я.

Література: 1-5, 9.

Змістовий модуль 2. Робота із типографськими наборними шрифтами у програмах Adobe Illustrator.

Тема 5. Використання комп'ютерних програм у роботі зі шрифтами. Наборні шрифти, векторні зображення. **Практична робота 4.** Створення логотипу у програмі Adobe Illustrator. Ідея, творчий пошук основних елементів, виконання кількох варіантів із використанням графічного редактора.

Тема 6. Основи підготовки до друку зображень. Практична робота 5. Вибір кращого варіанту. Підготовка до друку плакату із шрифтовим блоком із власного імені та прізвища (формат А4).

Тема 7. Налаштування основних вікон програм Adobe Photoshop та Adobe Illustrator. Практична робота 6. Засвоєння принципів роботи в програмах Adobe Photoshop та Adobe Illustrator. Виконання шрифтового плакату з українським народним прислів'ям із використанням графічних редакторів.

Тема 8. Виразні засоби верстки (сітка). Практична робота 7. Розробка схеми верстки у програмі.

Література: 1, 3, 4, 5, 8, 9.

МОДУЛЬ 2. Шрифт і образ у фотоплакаті.

Змістовий модуль 3. Поєднання образу та мінімального шрифтового блоку.

Тема 9. Лекція 2 (2 год.). Плакатне мистецтво. Спрямування та художньо-стильові особливості плакатів XIX – XX ст. Види плакатів за функціональним призначенням. Види та техніки друку, що використовувались у плакатному мистецтві. Формати плакатних видань.

Тема 10. Робота із наборними типографськими шрифтами. Вибір шрифту за гарнітурою, накресленням, кеглем. Розрізнення шрифтів за стилем. **Практична робота 8.** Зображення та мінімальний шрифтовий блок. Виконання невеликих вправ з підбору певного шрифту до стилістики зображення.

Тема 11. Фотозображення та шрифтова композиція. Практична робота 9. Створення композиції «Презентація власного образу», в якій поєднується фотопортрет студента із шрифтовим блоком з його імені та прізвища, а також додатковими елементами – орнаментом, текстурами, іншими зображеннями. Підбір зображень та шрифту мають відповідати певній тематиці та стилістиці, які обирає сам виконавець для розкриття власного образу.

Література: 1, 6, 7, 11-14, 16-17, 19.

Змістовий модуль 4. Використання комп'ютерних програм у роботі із фотозображеннями і шрифтами.

Тема 12. Виразні засоби поєднання в композиції шрифтових блоків та фотозображень. Практична робота 10. Засвоєння навичок роботи зі шрифтом і фотозображенням. Робота із програмами Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, InDesign та шрифтовим забезпеченням.

Тема 13. Обробка растрових зображень. Практична робота 11. Обробка растрових зображень присутніх в макетах, використовуючи Adobe Photoshop. Підготовка до друку, враховуючи складні технічні вимоги. Постобробка зображень.

Література: 1, 6, 7, 11-14.

Змістовий модуль 5. Тематичний фотоплакат із висловом.

Тема 14. Поєднання фотозображення та шрифтового блоку із висловом. Основні принципи композиції та художнього вирішення плакату. Вираження головної думки та ідеї у стислих лаконічних образах, поєднання шрифтової композиції та зображення в плакаті. **Практична робота 12.** Виконання невеликих вправ з поєднання фотозображення із шрифтовим блоком – коротким висловом соціального спрямування. При цьому шрифт має бути включений у фотозображення.

Тема 15. Фотоплакат. Практична робота 13. Створення плакату, в якому поєднується фотозображення та шрифтовий блок із висловом. Зображення та вислів мають складати єдину гармонійну композицію: без виходу за межі обраного фотозображення та без введення додаткових текстур під шрифт. Фото та шрифт мають бути поєднані тематично та стилістично.

Література: 1, 2, 4-6, 8, 10-11

Змістовий модуль 6. Плакат просвітницького спрямування.

Тема 16. Інформативний плакат. Композиційні принципи розміщення шрифтових блоків у інформативному плакаті. **Практична робота 14.** Створення

невеликого плакату-об'яви із значним текстовим наповненням (до мистецького заходу, художньої виставки).

Тема 17. Використання різних шрифтових гарнітур у плакаті. Практична робота 15. Виконання невеликих вправ із комбінування шрифтових блоків із різними гарнітурами і принципом накреслення.

Тема 18. Плакат із кількома шрифтовими блоками. Практична робота 16. Створення плакату просвітницького спрямування, що включає зображення твору відомого художника, його вислів, ім'я та прізвище, роки народження та смерті. Шрифтові блоки мають бути розміщені в межах обраного зображення, вислів та твір майстра мають бути поєднані тематично, шрифтові блоки можуть бути виконані із використанням різних гарнітур.

Література: 2, 3, 8, 10-13, 15, 20-23

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин					
		денна форма					
		усього	у тому числі				
			л.	прак.	МКР	с.р.	сем. контр.
1	2	3	4	5	6	7	8
МОДУЛЬ 1. Типографіка							
Змістовий модуль 1. Типографські наборні шрифти							
1	Тема 1. Лекція 1. Основні характеристики типографських наборних шрифтів та їх класифікація		2				
2	Тема 2. Латинські та кириличні типографські наборні шрифти.			8		4	
3	Тема 3. Виразні засоби шрифту. Створення шрифтових та зображувально-шрифтових композицій.			8		4	
4	Тема 4. Шрифтовий плакат.			10		6	
5	МКР				2		
Змістовий модуль 2. Робота із типографськими наборними шрифтами у програмах Adobe Illustrator							
6	Тема 5. Використання комп'ютерних програм у роботі зі шрифтами.			8		4	
7	Тема 6. Основи підготовки до друку зображень.			8		4	
8	Тема 7. Налаштування основних вікон програм Adobe Photoshop та Adobe Illustrator.			8		4	
9	Тема 8. Виразні засоби верстки (сітка).			8		4	
10	МКР				4		
МОДУЛЬ 2. Шрифт і образ у фотоплакаті							
Змістовий модуль 3. Поєднання образу та мінімального шрифтового блоку							
11	Тема 9. Лекція 2. Плакатне мистецтво.		2				
12	Тема 10. Робота із наборними типографськими шрифтами.			8		4	
13	Тема 11. Фотозображення та шрифтова композиція.			10		6	
14	МКР				4		
Змістовий модуль 4. Використання комп'ютерних програм у роботі із фотозображеннями і шрифтами							
15	Тема 12. Виразні засоби поєднання в композиції шрифтових блоків та фотозображень.			8		4	
16	Тема 13. Обробка растрових зображень.			10		6	
Змістовий модуль 5. Тематичний фотоплакат із висловом							
17	Тема 14. Поєднання фотозображення та шрифтового блоку із висловом			8		4	
18	Тема 15. Фотоплакат			10		6	
19	МКР				4		
Змістовий модуль 6. Плакат просвітницького спрямування							
20	Тема 16. Інформативний плакат			8		4	
21	Тема 17. Використання різних шрифтових гарнітур у плакаті			8		6	
22	Тема 18. Плакат із кількома шрифтовими блоками			12		8	
23	МКР	4			4		
24	Семестровий контроль	30					30
25	Усього	270	4	140	18	78	30

ФОТОМИСТЕЦТВІ»

2 семестр - разом: 270 год., з них: лекції – 4, практичних – 140 год., МКР – 18 год., самостійна робота – 78 год., семестровий контроль – 30 год.

Модулі	МОДУЛЬ 1. Типографіка							МОДУЛЬ 2. Шрифт і образ у фотоплакаті								
Змістові модулі	ЗМ 1. Типографські наборні шрифти			ЗМ 2. Робота із типографськими наборними шрифтами у програмах Adobe Illustrator				ЗМ 3. Поєднання образу та мінімального шрифтового блоку		ЗМ 4. Використання комп'ютерних програм у роботі із фотозображеннями і шрифтами		ЗМ 5. Тематичний фотоплакат із висловом		ЗМ 6. Плакат просвітницького спрямування		
бали	84 б.			101 б.				65 б.		39 б.		64 б.		84 б.		
Лекції	Т.1. Основні характеристики типографських наборних шрифтів та їх класифікація							Т9. Плакатне мистецтво								
2 б.	1 б.							1 б.								
Практичні заняття	Т2. Створення шрифтового блоку із власного імені та прізвища засобами типографіки, розробка ескізів шрифтових плакатів (10 б. за виконане завдання + 4 б. за відвідування)	Т3. Створення композицій: Літера, Літера і слово; Літера, слово і текст; Літера слово, текст і зображення (10 б. за виконане завдання + 4 б. за відвідування)	Т4. Розробка ескізів шрифтового плакату із українським народним прислів'ям різної тематики (10 б. за виконане завдання + 5 б. за відвідування)	Т5. Створення логотипу у програмі Adobe Illustrator (10 б. за виконане завдання + 4 б. за відвідування)	Т6. Підготовка до друку плакату із шрифтовим блоком із власного імені та прізвища (10 б. за виконане завдання + 4 б. за відвідування)	Т7. Засвоєння принципів роботи в програмах Adobe Photoshop та Adobe Illustrator. Виконання шрифтового плакату з українським народним прислів'ям із використанням графічних редакторів (10 б. за виконане завдання + 4 б. за відвідування)	Т8. Розробка схеми верстки у програмі (10 б. за виконане завдання + 4 б. за відвідування)	Т10. Зображення та мінімальний шрифтовий блок. Виконання невеликих вправ з підбору певного шрифту до стилістики зображення (10 б. за виконане завдання + 4 б. за відвідування)	Т11. Створення композиції «Презентація власного образу» (10 б. за виконане завдання + 5 б. за відвідування)	Т12. Засвоєння навичок роботи зі шрифтом і фотозображенням (10 б. за виконане завдання + 4 б. за відвідування)	Т13. Обробка растрових зображень присутніх в макетах, використовуючи Adobe Photoshop (10 б. за виконане завдання + 5 б. за відвідування)	Т14. Виконання невеликих вправ з поєднання фотозображення із шрифтовим блоком – коротким висловом соціального спрямування (10 б. за виконане завдання + 4 б. за відвідування)	Т15. Створення плакату, в якому поєднується фотозображення та шрифтовий блок із висловом (10 б. за виконане завдання + 5 б. за відвідування)	Т16. Створення невеликого плакату-об'яви із значним текстовим наповненням (10 б. за виконане завдання + 4 б. за відвідування)	Т17. Виконання невеликих вправ із комбінування шрифтових блоків із різними гарнітурами і принципом накреслення (10 б. за виконане завдання + 4 б. за відвідування)	Т18. Створення плакату просвітницького спрямування, що включає зображення твору відомого художника, його вислів, ім'я та прізвище, роки народження та смерті (10 б. за виконане завдання + 6 б. за відвідування)
230 б.	14 б.	14 б.	15 б.	14 б.	14 б.	14 б.	14 б.	14 б.	15 б.	14 б.	15 б.	14 б.	15 б.	14 б.	14 б.	16 б.
Самостійна робота	П.7.	П.7.	П.7.	П.7.	П.7.	П.7.	П.7.	П.7.	П.7.	П.7.	П.7.	П.7.	П.7.	П.7.	П.7.	П.7.
80 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
125 б.	МКР 1 - 25 б.			МКР 2 - 25 б.				МКР 3 - 25 б.				МКР 4 - 25 б.		МКР 5 - 25 б.		
Разом 437 балів (коефіцієнт визначення успішності: 7,28)																
Екзамен – 40 балів																

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
Змістовний модуль 1		
1	Практична робота 1. Створення шрифтового блоку із власного імені та прізвища засобами типографіки, розробка ескізів шрифтових плакатів. Робота із наборами шрифтів різної насиченості (із додаванням піднаборів Світлий, Напівжирний, Жирний), Курсив, Моноширинний, Книжковий, Акцидентний, Декоративний.	8
2	Практична робота 2. Створення композицій: Літера; Літера і слово; Літера, слово і текст; Літера слово, текст і зображення.	8
3	Практична робота 3. Розробка ескізів шрифтового плакату із українським народним прислів'ям різної тематики. У плакаті використовуються типографські наборні шрифти, шрифтовий блок має бути збалансованим. Можливе введення в композицію елементів зображень – фрагмент орнаменту, стилізований предмет тощо, проте їхнє використання має бути мінімальним і зумовлене змістом прислів'я.	10
Змістовний модуль 2		
4	Практична робота 4. Створення логотипу у програмі Adobe Illustrator. Ідея, творчий пошук основних елементів, виконання кількох варіантів із використанням графічного редактора.	8
5	Практична робота 5. Вибір кращого варіанту. Підготовка до друку плакату із шрифтовим блоком із власного імені та прізвища (формат А4).	8
6	Практична робота 6. Засвоєння принципів роботи в програмах Adobe Photoshop та Adobe Illustrator. Виконання шрифтового плакату з українським народним прислів'ям із використанням графічних редакторів.	8
7	Практична робота 7. Розробка схеми верстки у програмі.	8
Змістовний модуль 3		
8	Практична робота 8. Зображення та мінімальний шрифтовий блок. Виконання невеликих вправ з підбору певного шрифту до стилістики зображення.	8
9	Практична робота 9. Створення композиції «Презентація власного образу», в якій поєднується фотопортрет студента із шрифтовим блоком з його імені та прізвища, а також додатковими елементами – орнаментом, текстурами, іншими зображеннями. Підбір зображень та шрифту мають відповідати певній тематиці та стилістиці, які обирає сам виконавець для розкриття власного образу.	10
Змістовний модуль 4		
10	Практична робота 10. Засвоєння навичок роботи зі шрифтом і фотозображенням. Робота із програмами Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, InDesign та шрифтовим забезпеченням.	8
11	Практична робота 11. Обробка растрових зображень присутніх в макетах, використовуючи Adobe Photoshop. Підготовка до друку, враховуючи складні технічні вимоги. Постобробка зображень.	10
Змістовний модуль 5		
12	Практична робота 12. Виконання невеликих вправ з поєднання фотозображення із шрифтовим блоком – коротким висловом соціального спрямування. При цьому шрифт має бути включений у фотозображення.	8
13	Практична робота 13. Створення плакату, в якому поєднується фотозображення та шрифтовий блок із висловом. Зображення та вислів мають	10

	складати єдину гармонійну композицію: без виходу за межі обраного фотозображення та без введення додаткових текстур під шрифт. Фото та шрифт мають бути поєднані тематично та стилістично.	
Змістовний модуль 6		
14	Практична робота 14. Створення невеликого плакату-об'яви із значним текстовим наповненням (до мистецького заходу, художньої виставки).	8
15	Практична робота 15. Виконання невеликих вправ із комбінування шрифтових блоків із різними гарнітурами і принципом накреслення.	8
16	Практична робота 16. Створення плакату просвітницького спрямування, що включає зображення твору відомого художника, його вислів, ім'я та прізвище, роки народження та смерті. Шрифтові блоки мають бути розміщені в межах обраного зображення, вислів та твір майстра мають бути поєднані тематично, шрифтові блоки можуть бути виконані із використанням різних гарнітур.	12
17	Усього годин	140

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
Змістовний модуль 1		
1	Робота над шрифтовим блоком із власного імені та прізвища засобами типографіки, розробка ескізів шрифтових плакатів.	4
2	Створення композицій: Літера; Літера і слово; Літера, слово і текст; Літера слово, текст і зображення.	4
3	Розробка ескізів шрифтового плакату із українським народним прислів'ям різної тематики.	6
Змістовний модуль 2		
4	Створення логотипу у програмі Adobe Illustrator, виконання кількох варіантів із використанням графічного редактора.	4
5	Підготовка до друку плакату із шрифтовим блоком із власного імені та прізвища.	4
6	Виконання шрифтового плакату з українським народним прислів'ям із використанням програм Adobe Photoshop та Adobe Illustrator..	4
7	Набір верстки у програмі.	4
Змістовний модуль 3		
8	Виконання невеликих вправ з підбору певного шрифту до стилістики зображення.	4
9	Робота над композицією «Презентація власного образу». Підбір зображень та шрифту, що мають відповідати певній тематиці та стилістиці, які обирає сам студент.	6
Змістовний модуль 4		
10	Робота зі шрифтами і фотозображеннями з програмах Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, InDesign.	4
11	Обробка растрових зображень, використовуючи Adobe Photoshop. Підготовка до друку.	6
Змістовний модуль 5		
12	Виконання невеликих вправ з поєднання фотозображення із шрифтовим блоком.	4
13	Робота над плакатом, в якому поєднується фотозображення та шрифтовий блок із висловом.	6

Змістовний модуль 6		
14	Робота над невеликим плакатом-об'явою із значним текстовим наповненням (до мистецького заходу, художньої виставки).	4
15	Виконання невеликих вправ із комбінування шрифтових блоків із різними гарнітурами і принципом накреслення.	6
16	Виконання плакату просвітницького спрямування, що включає зображення твору відомого художника, його вислів, ім'я та прізвище, роки народження та смерті.	8
17	Усього годин	78

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю і успішність (бали) подано у вигляді табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Години на виконання, передбачені ТП	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1.			
Робота над шрифтовим блоком із власного імені та прізвища засобами типографіки, розробка ескізів шрифтових плакатів.	4	практичне заняття, модульний контроль	5
Створення композицій: Літера; Літера і слово; Літера, слово і текст; Літера слово, текст і зображення.	4	практичне заняття, модульний контроль	5
Розробка ескізів шрифтового плакату із українським народним прислів'ям різної тематики.	6	практичне заняття, модульний контроль	5
Змістовий модуль 2.			
Створення логотипу у програмі Adobe Illustrator, виконання кількох варіантів із використанням графічного редактора.	4	практичне заняття, модульний контроль	5
Підготовка до друку плакату із шрифтовим блоком із власного імені та прізвища.	4	практичне заняття, модульний контроль	5
Виконання шрифтового плакату з українським народним прислів'ям із використанням програм Adobe Photoshop та Adobe Illustrator..	4	практичне заняття, модульний контроль	5
Набір верстки у програмі.	4	практичне заняття, модульний контроль	5
Змістовний модуль 3			
Виконання невеликих вправ з підбору певного шрифту до стилістики зображення.	4	практичне заняття, модульний контроль	5
Робота над композицією «Презентація власного образу». Підбір зображень та шрифту, що мають відповідати певній тематиці та стилістиці, які обирає сам студент.	6	практичне заняття, модульний контроль	5
Змістовний модуль 4			
Робота зі шрифтами і фотозображеннями з програмах Adobe Illustrator, Adobe Photoshop, InDesign.	4	практичне заняття	5
Обробка растрових зображень, використовуючи Adobe Photoshop. Підготовка до друку.	6	практичне заняття	5

Змістовний модуль 5			
Виконання невеликих вправ з поєднання фотозображення із шрифтовим блоком.	4	практичне заняття, модульний контроль	5
Робота над плакатом, в якому поєднується фотозображення та шрифтовий блок із висловом.	6	практичне заняття, модульний контроль	5
Змістовний модуль 6			
Робота над невеликим плакатом-об'явою із значним текстовим наповненням (до мистецького заходу, художньої виставки).	4	практичне заняття, модульний контроль	5
Виконання невеликих вправ із комбінування шрифтових блоків із різними гарнітурами і принципом накреслення.	6	практичне заняття, модульний контроль	5
Виконання плакату просвітницького спрямування, що включає зображення твору відомого художника, його вислів, ім'я та прізвище, роки народження та смерті.	8	практичне заняття, модульний контроль	5
<i>Всього:</i>	<i>78 год.</i>		<i>80 балів</i>

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) за джерелом інформації:

- словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда;
- наочні: ілюстрація, демонстрація;

2) за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3) за ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі;

4) за ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості

(метод цікавих аналогій тощо).

- складання конспекту з теми модуля за заданим, або самостійно складеним планом;
- добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу;
- розробка підсумкового контролю з теми модуля.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Типографський шрифт і образ у фотомистецтві» оцінюються за принципом поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення подано у табл. 10.1, 10.2. Розподіл балів, які отримують студенти наведено у табл. 10.3.

Таблиця для розрахунку максимальної кількості рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю
2 семестр

№	Вид діяльності	Максим. кіль-сть балів за одиницю	ЗМ №1		ЗМ №2		ЗМ №3		ЗМ №4		ЗМ №5		ЗМ №6	
			К-сть один.	Всього балів	К-сть один.	Всього балів	К-сть один.	Всього балів	К-сть один.	Всього балів	К-сть один.	Всього балів	К-сть один.	Всього балів
1	Відвідування лекцій	1	1	1	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
2	Відвідування практичних занять	1	13	13	16	16	9	9	9	9	9	9	14	14
3	Виконання завдання практичних заняття	10	3	30	4	40	2	20	2	20	2	20	3	30
4	Виконання завдання для самостійної роботи	5	3	15	4	20	2	10	2	10	2	10	3	15
5	МКР	25	1	25	1	25	1	25	-	-	1	25	1	25
Максимальна кількість балів за модуль			84		101		65		39		64		84	
Максимальна кількість балів (поточний контроль)			437											
Коефіцієнт визначення успішності			7,28											
Загальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта без урахування підсумкового тесту (екзамену)			60											
Підсумковий тест (екзамен)			40											
Підсумковий рейтинговий бал			100											

Форми проведення **поточного** та **підсумкового контролю**:

- види поточного контролю обираються викладачем (оцінювання поточних робіт, домашніх самостійних завдань);
- види підсумкового контролю визначаються навчальним планом (екзамен).

Поточний контроль здійснюється в процесі навчальної діяльності студента за навчальними елементами змістового модулю.

Модульний контроль здійснюється окремо у вигляді перегляду творчих робіт (портфоліо-контроль).

Таблиця 10.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

Таблиця 10.3

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота																						Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта без підсумкового тесту (екзамену)	Екзамен	Загальна кількість балів з урахуванням коефіцієнта	
ЗМ №1					ЗМ №2					ЗМ №3				ЗМ №4		ЗМ №5			ЗМ №6								
T1	T2	T3	T4	МКР	T5	T6	T7	T8	МКР	T9	T10	T11	МКР	T12	T13	T14	T15	МКР	T16	T17	T18						МКР
1	19	19	20	25	19	19	19	19	25	1	19	20	25	19	20	19	20	25	19	19	21						25
84					101					65				39		64			84				437	7,28	60	40	100

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- ілюстративний та демонстраційний дидактичний матеріали в електронному форматі;
- відео-презентації;
- роздатковий дидактичний матеріал;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бургес П., Вуд Б. 1000 способів шрифтового дизайну / П. Бургес, Б. Вуд. – М., 2005 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 3255).
2. Королькова А. Живая типографика / А. Королькова. – М., 2007 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 3254).
3. Куленко М.Я. Основи графічного дизайну: Підручник / М.Я. Куленко. – К.: Кондор, 2007 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 229).
4. Лиска С. Бизнес графика: 500 работ, объединенных графической эстетикой и коммерческим успехом / С. Лиска. – М., 2010 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 2933).
5. Смирнов С.И. Шрифт и шрифтовой плакат / С.И. Смирнов. – М., 1977 (в репозиторії Університету Грінченка інд. код 3258).
6. Чихольд Я. Облик книги / Я. Чихольд. – М.: Книга, 1980 (в електронній бібліотеці кафедри дизайну).

Додаткова

7. Буковецкая О. А. Дизайн текста: шрифт, эффекты, цвет / О.А. Буковецкая. – 2-е изд., испр. – М.: ДМ К, 2000.
8. Глазычев В.Л. О дизайне / В.Л. Глазычев. – М.: Искусство, 1970.
9. Гуссман Генрих. О книге / Генрих Гуссман. – М.: Книга, 1982.
10. Даниленко В.Я. Дизайн: підручник / В.Я. Даниленко. – Х.: ХДАДМ, 2003. – 320 с.
11. Даниленко В.Я. Основы дизайна: підручник / В.Я. Даниленко. – Харків: ХДАДМ, 2003.
12. Лесняк В.И. Графический дизайн (основы профессии) / В.И. Лесняк - К.: Биос Дизайн Букс, 2009.
13. Ньюарк К. Что такое графический дизайн? / Квентин Ньюарк. — СПб.: АСТ Астрель, 2005.
14. Пронин С. Рекламисту о дизайне. Дизайнеру о рекламе / С. Пронин. – М.: Москва, 2003 (в електронній бібліотеці каф. дизайну)..
15. Савін В.М. Типографіка: навчальний посібник. – К.: Вересень. 2003.
16. Серов С.И. Гармония классической типографики / С.И. Серов. – М.: ЗАО «Линия График», 2003.
17. Таранов Н.Н. Художественно-образная выразительность шрифтов: Монография / Н.Н. Таранов. – Волгоград: Перемена, 2000.
18. Таранов Н.Н. Шрифт и образ в издании: Учебное пособие / Н.Н. Таранов. – М.: Изд-во МГАП "Мир книги", 1995.
19. Шрифты. Разработка и использование. Барышников Г.М., Бизяев А.О., Ефимов ВВ., Моисеев А.А., Почтарь Э.И., Ярмола Ю.А. – М., Издательство ЭКОМ, 1997.
20. Яковлев М.І. Основи формування професійного мислення художників графічного дизайну // Технічна естетика і дизайн: міжвідомчий науково – технічний збірник / Відп. ред. М.І. Яковлев. - К.: Віпол, 2004. - Вип. 3-4. - С. 181-185.

21. Яцюк О. Основы графического дизайна на базе компьютерных технологий / О. Яцюк. – СПб: Издательство: БХВ-Петербург, 2004.
22. Яцюк О., Романычева Э. Компьютерные технологии в дизайне / О. Яцюк, Э. Романычева. – СПб.: Питер, 2001.